

ЛІТЕРКА ЯК СВІЧЕЧКА

Тиждень 7 “Дошка оголошень”, урок 35

Обладнання і матеріали: підручник “Українська мова та читання” (автор Г. Остапенко) с. 50-51, відео [“Правила української мови”](#), [вірші про українську мову у виконанні дітей-іноземців](#), осінні квіти або гілочки дерев у глечик, свічка у підсвічнику, роздруківки [“Нові слова”](#), [“Прислів’я про мову”](#), [“Ознаки мови”](#), [“Цікаві факти про українську мову”](#).

Слова на дошці: найсуттєвіше, крихітна, зятимити, покладатися.

Словник

Канон — музична форма, що ґрунтується на повторенні тієї самої мелодії різними голосами хору, які вступають послідовно один за одним.

УВЕДЕННЯ В ТЕМУ

1. Вправа “Тепле коло”

Діти сідають у коло на килимку. Посередині кола стоїть глечик з осінніми квітами чи гілочками дерев. Учитель запалює свічку і ставить у центрі кола, але подалі від глечика. Діти беруться за руки, і вчитель починає наспівувати на довільний мотив.

Свічечка, свічечка хай в нас палає,
Радості й щастя усім вам бажаю.
Іванці, Андрію, Кузьмі, і Захару, Тетянці ... *(називає ім’я кожної дитини)*.

Дивлячись на свічку, діти думають про когось щось добре. Подумки передають іншій людині тепло і світло вогника.

Запитання до дітей

- Чи запалюють свічки у вашій сім’ї? З якої нагоди? Чи є у вашій сім’ї традиції, коли запалюють свічки? *(Недільне чаювання, вечірня молитва тощо)*.
- Чи подобається вам дивитися на вогонь? Що ви відчуваєте в ці хвилини?
- На що схожа свічка?

2. Спів каноном “Хай палає свічечка”

Учитель співає два рядки декілька разів на довільну мелодію.

Хай палає свічечка в цей ранковий час,
Друзів голоси звучать і єднують нас.

Діти починають співати з учителем. Щоб вийшов канон, друга група дітей починає співати пісню після того, як перша група доспіває перший рядок пісні. Усі намагаються не збиватися.

РОБОТА З ТЕКСТОМ

1. Учитель виразно читає вірш Івана Малковича “Свічечка букви «ї»” *(завдання 14, с. 50 підручника)*.

2. Читаємо складні слова на дошці і визначаємо наголос. Зрозуміти зміст нових слів дітям допомагають синоніми (роздруківка "[Нові слова](#)").

3. Діти читають вірш Івана Малковича "Свічечка букви «ї»" (завдання 14, с. 50 підручника) самостійно — мовчки або пошепки.

4. Виконання вправ 15, 16 (див. с. 51 підручника).

5. Діти читають [прислів'я про мову](#), розмірковують на їхнім змістом. Записують у зошит те, що сподобалося найбільше.

6. Вправа на розвиток мовлення

Діти по черзі добирають прикметники, закінчуючи речення "Українська мова ... (яка?)", передаючи камінчик із рук у руки.

7. Вправа на розширення словникового запасу

Діти вибирають і записують у зошит декілька слів (див. роздруківку "[Ознаки мови](#)"), які, на їхню думку, найточніше описують українську мову.

8. Виконання завдань 17, 18, 19 (див. с. 51 підручника).

ДОДАТКОВІ ЗАВДАННЯ

1. Спираючись на свій життєвий досвід, діти придумують власний вислів про рідну мову.

Варіанти виконання завдання

- Скласти невеличку книжечку дитячих висловів про мову.
- Можна надрукувати вислови й почепити в класі. Підписати автора.
- Записати відео про те, як діти розповідають свої вислови, і показати 9 листопада, на [Дні української писемності та мови](#).

2. Учні вигадують і малюють образ української мови.

Якщо дітям складно малювати, запропонуйте їм описати мову як людину.

3. Читання-здивування (робота в групах)

Діти по черзі читають [цікаві факти про українську мову](#), діляться враженнями.

4. Гра "Багатослівчик" (індивідуальна робота чи робота в групах)

З найдовшого слова в українській мові "дихлордифенілтрихлорметилметан" діти за 5 хвилин складають короткі слова, переставивши літери. Записують у зошит.

Гру можна проводити як змагання.

ПІДСУМОК УРОКУ

1. Діти [слухають вірші про українську мову](#) у виконанні дітей-іноземців.

Учитель заздалегідь обирає із запропонованого відео кілька віршів, виконання яких вважає найкращим.

ВАРІАНТИ ДОМАШНЬОГО ЗАВДАННЯ

1. Виконати завдання з робочого зошита "[Тренажер з правопису](#)" (частина 1, с. 24).
2. Записати у зошит варіанти прощань.
3. Виконати завдання "Літери бавляться" на с. 51 підручника.
4. Прочитати вірш "Свічечка букви «ї»" (с. 50 підручника) батькам, запаливши свічку.
5. Подивитись відео "[Правила української мови](#)". Записати правильні варіанти фраз у зошит.

Урок підготувала й провела **Ольга Коваленко**, школа "Соняшник", м. Київ